

Caius Licinius Calvus*

VERSEI

I

Eros éjszeme villan a vágyban, a fény
 megigéz, babonáz puha pilla alól:
 tekintete összekuszál, befon újra, hálót
 gabalyít csupaszon ma reám szerelemből,
 majd Erycina elé vet.
 Már nincs kegyelem, remegek, közelegni érzem
 Cyprius, amiként a halált gladiátor.

II

Lyde, rejtsen akár a bús Lesbos fülleget árnya,
 ringasson Lilybaeum is lombos, fűszeres éjben,
 fedjen álmaival be dús Byblis partja s a tömjént
 termő Panchaia tája – már úgysem tudsz menekülni
 tőlem, rád lelek újra... Nem rejthet Thule, se Sába
 pusztasága, se Gandarae s párás Taprobane... Nem
 tarthat fogva Pasargadae túnt, pazar ragyogással,
 megtalállak akárhol. Ó, Astarte rimaléptű
 szép papnője, szeretlek én – csak lejtsd most el előttem
 sóvár táncodat, azt, amit tán még Terpsichore sem
 tud! Kígyózz, tekerőzz, csodás testedet csavarintsd meg,
 fénylő tomporodat csederd, gyöngyös köldöködet rázd,
 melled ringjon a füstölők bódult fátyla mögött, mély
 ágyéknod legyen éhesebb, mint ugrásra feszült vad
 párdúc Lybia szirtjein, s reszkessen feketén tárt
 combod közt szerelemben, új vágyban megremegőn, majd
 tépje szét harapósan!... Ó, nincs oly gadesi hastánc,
 mely fölér a tiédde, ám ájult Aeoliában
 sincs bujább, kecsesebb najád nálad – Aphroditédra
 esküszöm! Gyere, kedvesem, verd csörgődobodat már,
 mert ha nem – leteperlek itt menten, s megdöngönyözlek,
 Lydém, csak teketóriázz, mint paraszti menyecskét!

* Caius Licinius Calvus (i. e. 82–i. e. 47?) előkelő plebejuscsaládból származó római szónok és költő, Catullus legjobb barátja. Irodalmár barátaival együtt elhatárolta magát Caesar és Pompeius politikai törekvéseitől. A szónoki pályán Cicero vetélytársának számított. A fiatal, művelt ifjak körének, a „neoterikusok” néven emlegetett csoportnak irodalomelméleti megalapozójaként kedvelt költő maradt az augustusi aranykor idején is. Számos költői művéből mindössze százhuszonnégy vers, illetve negyvenhárom töredék maradt ránk.

III

Trágár? Én? Soha... Ó, sosem lehettem
trágárabb, soha nálatok, bitang kis
talpnyalók, ti középszerű stricik. Már
tompult nyelveteket, sunyik, ne rajtam
fenjétek... De siessetek befúrni
hősibb, bús feneketekbe, hisz dicsőség
torkig nyalni hatalmasok lyukát ma
is, tróger becsület lotyói! Senkik,
sürgő képmutatók, üres fejek közt
trágár, sajna, sosem lehettem én, mert
trágárabb a veszett világ morálja
nálam. Csapnivaló ribanc e század.
Önmocskába ragad beteg, beszívott
ringyóként, vagy a fórumon riszálgat:
kurvázkodni taszítja tisztaságát,
s káromlásba, ha kényesebb, a költőt.
Trágár én soha. Tán bolond... Tanúm rá
Phoebus s Mnemosyne kilenc leánya
Thespieaban, a szent hegyek tövében!
Tespedő butaság nekem nem árthat...
Bölcsen játszani, mindig azt szerettem
fölbőszült korokon s kopár időkön
át, szellemtelenek közül kiszállni,
mint a lélek: öröknek és szabadnak.

IV

Quintiliám, keserült tavaszom, csupa szárny s fuvalom volt:
sóhaj, finom sejtés, kis árny... Ellebegett a folyón,
s Orpheusát odahagyta a bacchász fényteli nyárnak:
szaggassa szét, hadd tépje száz vad szerelemmel a vágy,
s rossz szeretők raja... Ősz lett. Portia szállt le szivembe:
vállamra hullt bolondosan – lenge levélke pörög
úgy, mielőtt tovaröppen a szél keze közt, hogy örökre
morzsolja össze más idők mély tenyerében a kék.
Most Tertullia gyújt tüzet: égeti lelkem a testén...
Talán a tél lopózkodik, s máris a fagy közeleg?...
Fuss, Tertullia, szíts szenelőt, tölts massicusit még –
feküdj reám, míg meghalok, jaj, melegits, szerelem!

V

Meghalsz, Mnemosyne fátyla fed el,
majd feledésbe megy
arcod s verseid is – senki se vár,
senki se vágyik a
hangod hallani már... Taenaros ősz
titkai közt lebegsz,
sajgó semmibe tűnsz, léha kis árny –
s nem lehet ott sosem
játszani, tán soha.

(Kovács András Ferenc műfordításai)

Bogdán László

ÁTIRATOK MÚZEUMA

pessoa a láthatatlanság útján

„élni annyi mint másnak lenni”

október kilenc az ünnepnek vége
tombol a nap némulnak harsonák
az ész lisszaboni farsangja közel
megidézzük most fernando pessoát
sovány harmincas kissé meggörnyedt
hiúzarcú úr tarokk-kártyát kever
a brazil kávéház szertefoszlik
lángra kap barbárok özönlik el

ellenfényben szerzetesek
indulnak egy hídon át
hulló fényben szűrő fényben
szerzetesek katonák

sebestyén portugália bolond
királya kálvárián elforog
tanulság nincs csak arcunk tűnik el
hajósok rablók konkvisztádorok